

George Steiner, el «duc de Girona»

El monarca absolut del regne literari de Redonda, l'escriptor i acadèmic de la llengua castellana Javier Marías, va donar a conèixer el passat 25 d'abril el guanyador del VII Premio Reino de Redonda: l'assagista i crític literari anglonord-americà George Steiner (París 1929).

El guardonat, segons explica Javier Marías al seu bloc, es va sentir «commogut» pel premi i,

empès a triar un territori real o imaginari sobre el qual exercir la seva jurisdicció ducal, es va decidir

per Girona. El text d'agraïment, el va fer extensiu a la ciutat del Call: «Existeix a Girona l'estret i encantat carreró d'Isaac el Cec, cabalista. A l'ambigua ombra de la catedral. A mi em sembla que encarna en bona mesura la tragèdia i la finor d'aquesta Europa nostra. I dels interrogants que he tractat d'expressar en la meua pròpia obra. Els meus agraïts pensaments cap a aquesta ciutat

màgica i cap al generós jurat d'aquest premi». Dels mèrits que el jurat ha atribuït a l'escriptor, fill de pares vienesos d'origen jueu, en destaquen la seva «enorme erudició, aplicada amb rigor però sense pedanteria», «la reflexió sobre l'horror de l'Holocaust» o «l'àgil i suggestiu estil literari».

Aquest curiós guardó cultural, instituit per Javier Marías el 2001, distingeix anualment un escriptor o cineasta estranger. Entre la relació de premiats hi ha Claudio Magris, Eric Rohmer o Ray Bradbury, personalitats que després de la distinció ducal es van convertir en membres del jurat al costat de creadors com Pedro Almodóvar, J. M. Coetzee, Pere Gimferrer, Eduardo Mendoza, Arturo Pérez-Reverte o Fernando Savater. El guardó està dotat amb 6.500 euros, aportats per l'editorial Reino de Redonda SL.

George Steiner, que encarna a la perfecció el paper de l'humanista crepuscular que enyora l'elitisme llibresc i denuncia l'empobriment de les noves formes de la cultura, ha visitat Girona en dues ocasions. En la primera va trobar-hi inspiració i un espai metafòric adequat per a les teories i vivències expressades al llibre *Errata*. En la segona, convidat per la Universitat

Coromina: vida, mort i resurrecció

En plena celebració de l'any Masó, el llamp d'una tempesta estiuenca va fulminar la punxa d'un dels seus edificis emblemàtics, la Casa Teixidor, seu del Col·legi d'Aparelladors i Arquitectes Tècnics de Girona. La malaventura fou relativa, ja que el dany ha pogut ser reparat, i la torre, reforçada i refeta amb les escates de ceràmica de la mateixa empresa bisbalenca que les havia fabricat el anys 20, Coromina, fundada per Joan Baptista Coromina, els seus germans i el mateix Masó. Encara dins l'Any Masó, una altra fatalitat ha fet coincidir la commemoració amb el tancament d'aquesta històrica fàbrica de ceràmica de la Bisbal. A banda del daltabaix laboral i la pèrdua d'una tradició terrissaire que mantenia una certa part artesanal en el seu procés productiu i alhora una aposta per la qualitat, d'ara endavant la restauració dels edificis masonians o coetanis serà més complexa, un cop perduda la continuïtat que permetia adquirir encara les rajoles del mugró o les de braus i lleons que omaven l'edifici Athenea.

Resseguir les trajectòries dels artesans reconvertits en industrials al costat de Masó és retrobar una mostra de la industrialització gironina del segle XX, una galeria de puixances i sotragades. La història de La Gabarra, més endavant Coromina, escrita per Susanna Dalmau, n'és un bon exemple. El que era un obrador pràcticament artesanal, tal com l'havien plantejat en principi Masó i Coromina, a partir de 1918 engegà una reconversió industrial amb l'empenta dels altres germans Coromina, primer Alfons i després Leonci. La implantació d'un sistema de cuina amb forn de flama invertida n'abaratia els costos i donava acabats més satisfactoris. D'aquesta producció més industrial, Masó se'n va beneficiar en una època en què els clients demanaven projectes econòmicament més modestos. Aquella embranzida industrial ha durat fins als nostres dies.

Una altra coincidència en el temps ha estat la recuperació de l'epistolari de Joan Baptista Coromina adreçat a Masó, editat electrònicament per Annie Unland, ben contextualitzat, amb un bon repertori de la seva obra plàstica, i disponible a la xarxa sota el títol *Una amistat generosa i noble*. És un retorn als primers temps heroics de La Gabarra i una resurrecció virtual d'aquell personatge prometeic, mai més desconegut. En aquesta relació epistolar, que va molt més enllà dels encàrrecs i la creativitat compartida, Coromina, grafòman com era, s'obre en canal a Masó. Tot i que del vestè es passa aviat a tu, l'enlluernament i el respecte pel mestre travessa tota la correspondència, i per una vegada es recupera la veu dels col·laboradors plàstics de Masó, aquells muts que només van expressar-se a través de l'obra arquitectònica del seu Pigmalí.

Josep Pujol i Coll

de Girona, va pronunciar una conferència on va exhibir el seu extraordinari bagatge intel·lectual i la seva capacitat per connectar idees –tot sovint discutibles– i provocar la reflexió sobre la cultura. Steiner va demostrar a Girona que es mou amb audàcia i distinció en el terreny teòric, però que no és un intel·lectual amb capacitat d'incidència en els debats contemporanis. Tot i que és l'autor d'una frase que

ha fet fortuna –«Quan mor una llengua, mor tot un món»–, quan se li va preguntar com ho poden fer les nacions sense Estat com Catalunya per mantenir viva la seva llengua, Steiner va fugir d'estudi i es va embranchar en una xocant dissertació sobre el terrorisme etarra i el perill que suposen per a l'estabilitat europea els nacionalismes agressius.

Gerard Bagué

Enginyeria sísmica: deu països en un congrés

Del 8 a l'11 de maig es va celebrar en l'Auditori - Palau de Congressos de Girona el III Congrés d'Enginyeria Sísmica, organitzat per l'Associació Espanyola d'Enginyeria Sísmica i el CECAM, empresa propietat del Col·legi d'Aparelladors i Arquitectes Tècnics de Girona.

L'esdeveniment va congreguar 178 congressistes de 10 països. Anava adreçat a tècnics, científics i professionals amb responsabilitats en el disseny, la construcció i la investigació, i relacionats d'alguna manera amb els àmbits de les grans obres civils i l'edificació en general. Per això hi varen assistir especialistes en geologia, sismologia, enginyeria i arquitectura que desenvolupen la seva activitat no només en el disseny, la construcció i la investigació sinó també en la protecció civil, la seguretat i l'ensenyament.

Tot i que els fenòmens sísmics són esdeveniments naturals imprevisibles i incontrolables, és possible minimitzar els seus efectes pel que fa a accidents personals, pèrdua de vides humanes i pèrdues econòmiques derivades tant dels efectes directes dels sismes com dels indirectes, que són extremadament greus, sobretot en grans concentracions urbanes.

En països com Japó o els Estats Units –sobretot en la seva costa oest– ja fa molts anys que tant l'enginyeria sísmica com la geologia, l'arquitectura i

l'urbanisme, la protecció civil i sobretot la població estan conscienciats sobre la prevenció dels riscos que comporten els fenòmens sísmics; aquesta cultura s'inculca des de l'escola primària i s'estén entre la gent, els tècnics, les administracions i els agents econòmics, sobretot les companyies d'assegurances.

Sense que la península Ibèrica se situï sobre falles tectòniques d'activitat molt notable i freqüent, sí que hi ha zones sísmiques perfectament conegudes, com les de Múrcia i Andalusia, sense oblidar la nostra Garrotxa.

El Congrés no pretenia alarmar, sinó crear consciència de prevenció i alhora potenciar els instruments d'investigació sobre dissenys, materials i noves tecnologies, i també la comunicació i el coneixement. Es va palesar que els països que posseeixen més cultura en aquest sentit són capaços de minimitzar les nefastes conseqüències dels sismes.

En resum, aquesta tercera edició del Congrés d'Enginyeria Sísmica va ser un èxit, ja que va assolir la finalitat que perseguia.

Narcís Sureda i Daunis

